

SRKEZETT

B-018/2003

2002 FEBR 08

SZIKKTI barlangász csoport
III. Bécsi út 120/128
1300 Budapest Pf.63.

Budapest, 2002 január

Téma:

B09 /2002

Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság
Hüvösvölgyi út 52.
1021 Budapest

626 /2001.

Jude M.

" 26

2001 évi kutatási jelentés

Tárgy: Szemlő-hegyi, Tábor-hegyi, és Rácskai barlangok kutatása

Szemlő-hegyi-barlang

kutatási eng.sz: 293/4/1999. Kelte: 1999 április 26.
Az engedély kiterjed a barlang feltáró kutatására /az örvény folyosójából az Egyetemi szakasz felé irányuló bontás, az Óriás folyosó un. Halál-keresztfolyosója és az Agyagos-folyosó Bányász-kürtőjének bontása/ valamint geológiai, klimatológiai és dokumentációs /térképezés/ kutatására.

Tábor-hegyi-barlang

kutatási eng.sz: 294/3/1999. Kelte: 1999 április 22.
Az engedély kiterjed a barlang feltáró, geológiai és dokumentációs /térképezési/ kutatására.

Rácskai-barlang

kutatási eng.sz: 295/3/1999. Kelte: 1999 április 22.
Az engedély kiterjed a barlang feltáró és dokumentációs /térképezési/ kutatására.

Részletes beszámolónkat és eredményeink ismertetését barlangok szerint bontva csatoljuk. Jelentésünk folyamatosan kapcsolódik előző kutatási jelentéseinkhez.

A Szemlőhegyi barlangnál a terápia kiszolgálását célzó klímaméréseket és az Agyagos terápiás kiépítés előtti munkálatait /szelvényezés, kutatóárkok, bakteriológiai és klímamérések/ soronkívül kellett elvégeznünk. Az anyagi lehetőségeket a Barlangterápia Alapítvány és egyéni saját erős támogatás biztosította /Alapítvány, SE, KFKI, ATOMKI-Debrecen/.

A Táborhegyi-barlangnál a felszíni munkákhoz a III. ker. Önkormányzat és a Erdőalja u. iskola anyagilag támogatott. A fentiek után a barlang gondozását, védelmét, takarítását is elvégeztük. Rendkívül hátrányosan érintett, hogy a barlanghoz vezető turistautat megszüntették és ezügyben semmi érdemi intézkedés nem történt.

Mellékletek.

Gádos Miklós
1025 Budapest Kápy u.
tel: 200-38-58
Új kut. vez.ig.sz: 006

Barczikay Dénes
1037 Budapest
Jutas u. 59.
tel: 244-77-98
Új kut. vez.ig.sz: 114.

A Szemplőhegyi-barlangban végzett kutatási munkák 2001-ben.

Kutatási tevékenységünk fő iránya a barlangban működő gyógyászati tevékenységnek a kiszolgálása, a barlang eredeti klímájának megismerése, helyreállítása és megvédése. Klímamérési tervünket elvégeztük.

A gyógyászati további hasznosítást célzó Agyagos kiépítésének tervezése a barlang Igazgatóság részéről sürgetővé tette az ottani feltáró és szelvényezéssel kapcsolatos kutatások befejezését. Kutatásainkról napi vázlatokkal, térképekkel és fotodokumentációkkal rendelkezünk.

1. A barlang természetes állapotának vizsgálata, folyamatos számítógépes rögzítése

A szakszolgálat nyitása előtt a következő méréseket végezzük /6h/:

- Helyi hőmérséklet mérés. 1997-től folyamatosan naponta.
- Radontartalom, hőmérséklet, széndioxid, páratartalom mérése öt db. kiemelt mérőhelyen az ATOMKI-KFKI közreműködésével és feldolgozásával.
- detektoros radon mérés 13 db. mérőhelyen /ATOMKI/
- Klíma monitorozás kiépítése számítógépes rendszerrel
- Bakterológiai mérések
- Vízkémia

A Klímamérések a Szemplőhegyi barlangban /sűrített tájékoztató/ c. melléklet tartalmazza az eredményeket. A mérési eredmények feldolgozását folyamatosan végezzük. Ennek alapján a barlang feltételezett eredeti klímáját helyre állítottuk. Átlag 13.2 C-fok hőmérséklet és zárt cirkuláció alakult ki. A bejárati és felszíni kiszellőzéseket lezártuk, ill. zsilipeltük. Az ajtók hőszigetelése hozta meg a kívánt eredményt. Fentieket hőmérséklet és CO₂ mérésekkel ellenőriztük. Azóta a liftakna, a lejtakna és az örvényfolyosó légszák szerűen, zártrendszerű cirkulációval működik.

A barlang nem függ a külső meteorológiai viszonyoktól. Ezt igazolta a kutatóház tetején létesített meteorológiai egység, mely szélesebbeséget, légnyomást és hőmérsékletet mért. Jelenleg az épület lezárása miatt nem tudjuk működtetni.

2. Agyagos

A szelvényezési feladatot elvégeztük. A kutatóárkok oldalsó járatait lejárókkal láttuk el. A rendezést a továbbiakban is folyamatosan végezzük.

A sárkürtő alsó részén az oldaljáratban végeztünk bontást. kb. 2 m³ kiszállításával. Ezzel továbbra is lehetőséget látunk az alsó barlangba jutással. A bányász kürtőben szűkület gátolja a továbbjutást, ennek bontása folyamatban van.

A terep rendezését folyamatosan végezzük.

3. Halál

A kereszthasadék további bontását és a törmelék rendezését végeztük el. Az alsó járatba 6 m mélyen leengedett érzékelővel hőmérséklet méréseket végeztünk.

A bejárat felőli irányból balra nézve a kereszthasadékból a továbbjutást megakadályozó záró kőlapot kiemeltük, így a bontást tovább folytathatjuk. A keresztfolyosó szűkülete akadályozza a továbbjutást. Bővítése folyamatban van. Az erős feláramló légmozgás további mélyebben fekvő részekre utal.

4. Klimamérések

Folyamatosan végeztük a napi méréseket.

A széndioxid, légnyomás, hőmérséklet, csepegővíz mennyiség mérési adatait számítógépes adatfeldolgozással regisztráltuk.

A detektoros radon vizsgálatokat a Debreceni ATOMKI végezte, és dolgozta fel.

Az eddigi mérések alapján kialakult klíma térkép elkészült.

Idegenforgalmi és gyógybarlangoknál kormányrendelet írja elő azokat a méréseket melyek igazolják, hogy a barlang levegője az egészségre nem ártalmas. Ezeket rendszeresen el kell végezni.

A barlangi levegő kiváló minőségét bizonyító és folyamatos ellenőrző klimamérés elengedhetetlen a barlangterápia szakrendelés akkreditálásához és az idegenforgalomhoz, az ÁNTSZ előírása szerint. A zavartalan üzemvitelt biztosítjuk, annak kiszolgálását és a barlang állagmegóvását elvégezzük.

Az új előírások a klíma, bakteriológia és sugárzás, ill. radon mérésekre, ellenőrzésre megtalálhatók az Egészségügyi Közlöny 2000 júli. 17-i számában. A 16/2000 EÜM rendelet 2. sz. melléklet I.2.1., 2.2., IV.1.5, 1.6 pontok alatt vannak részletezve, valamint a 2.sz. függelék 2.sz. melléklete 26.1 pontjában.

A barlang feletti kutatóház sorsa bizonytalan, jelenleg nem áll rendelkezésünkre, így a tervezett mérések központi számítógépes egységét nem tudjuk telepíteni. Ez a tervezett mérésekhez szükséges berendezések létesítését lehetetlenné teszi.

Mellékletek: Jelenléti ív
Mérési kimutatás

Táborhegyi barlang (2000)

Kataszteri száma:

EOV.65140 szelvény $x=245.135$ $y=647.340$ $z=310$

A barlangi ügyeletet igény szerint időszakosan végeztük. kutatási feladatokat az előkészítési tervek szerint intéztük. a bontási anyagot az Izzós aknában deponáltuk. Így a Lira felé tudtunk dolgozni a továbbjutáson.

A régi kuszoda végénél levő szűkület bontásánál ill. átvésésénél több métert haladtunk előre. a bontott anyagot az Izzós aknában, ill. a bejárati akna aljánál deponáltuk.

Az új szakasznál folytattuk a lefelé menő járat, valamint az új szakasz és az Izzós akna közötti kuszoda bontását.

Rendeztük és rendszeresen takarítottuk a barlang előtti turista út szakaszt. De minek, hiszen az önkormányzat által megszüntetett turistaut a barlanghoz való hozzájutást igen megnehezíti. Ezügyben semmi fejlemény nem történt.

Rácskai barlang /2001/

Kataszteri száma: 4750.

EOV.65141 szelvény x=245.840 y=641.470 z=320 kb.

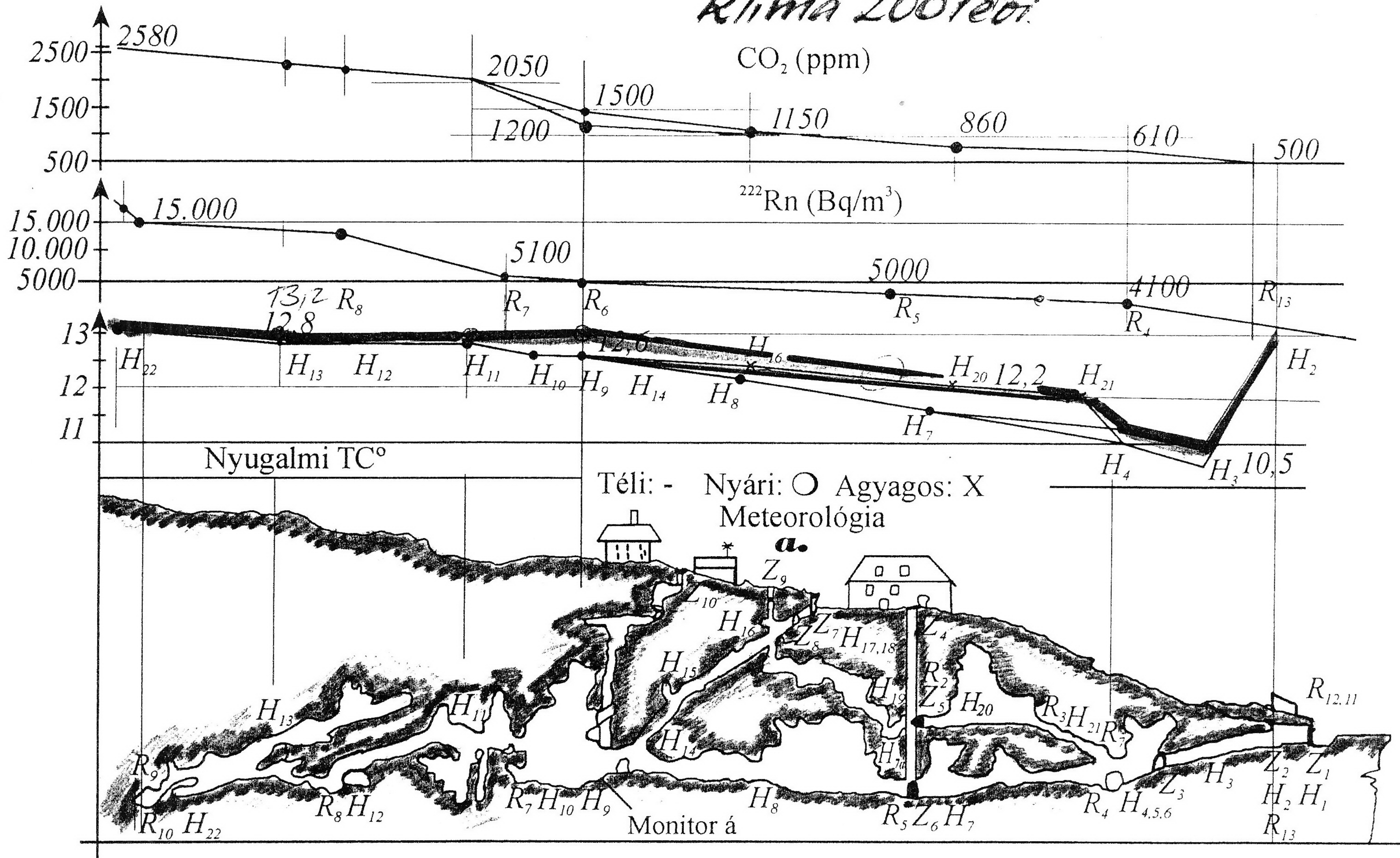
Tovább folytattuk a barlang régi bejáratának védelmét, a véglegesen lezárt barlang régi bejáratának biztosítására tovább építettük annak védő kőtámfalát. A barlang felső részénél a törmeléket rendeztük. A bejáratot többször megrongálták, ezt esetenként helyreállítottuk.

A barlang belső részénél az oldalsó járatoknál vizsgáltuk a további előrejutást, eddig nem sikerült tovább jutni. Az új bejáratnál szemben kis gömbfülkét tártunk fel, de innen nem volt továbbjutási lehetőség.

A régi bejárat lezárásával a barlang védelme megoldódott, és a barlang biológiai egyensúlya kezd helyreállni. Ezt a csepegő vizek és a CO₂ mérésével ellenőriztük. Bomlástermék, szennyező gáz nem került a barlangba. Jövőben az állagmegóvást és a feltáró kutatást tovább folytatjuk.

Tovább bontottuk az új bejáratnál szemben levő kuszodát, ehhez megerősítettük az új bejárat ezirányú részét.

Szemlő-hegyi-Barlang Klíma 2001-től

Amf 1.

